

Progresjonsplan for de syv fagområdene

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

*Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.

*Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.

*Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

I år har vi ikke ett eget satsingsområde, men ønsker å jobbe opp mot vår nye visjon, «STERK i kropp og sinn», samtidig jobbe helhetlig med alle fagområdene gjennom året.

I denne progresjonsplanen ønsker vi å beskrive hvordan vi skal jobbe med fagområdene i de ulike gruppene, samt presentere hvilke mål vi har satt.

De syv fagområdene er:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknologi

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Kommunikasjon, språk og tekst:

Gjennom arbeid med dette fagområdet ønsker vi å bidra til at barna tidlig tar i bruk kommunikasjon og språk i sosial samhandling med andre barn og voksne, enten dette skjer verbalt eller nonverbalt. Evnen til å kunne uttrykke og lytte er avgjørende for utvikling av sosial kompetanse, trivsel og vennskap.

Tidig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger.

MÅL: I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barn skal utvikle et godt språk og gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger og å utvikle glede ved å bruke språket.

1-2 åringene: Barna opplever nærhet og omsorg.

Barna lærer å benevne ord og sette ord på følelser i et naturlig samspill med barn og voksne.

Barna lærer seg å sette ord på følelser og handlinger i konflikter og lytte til hverandre.

Personalet er bevisst barnas nonverbale og verbale språk.

Barna tilegner seg et godt kroppsspråk, de voksne er gode rollemodeller.

Barna får kjennskap til peke bøker, bøker, sanger, rim og regler.

Barna er med på fellessamlinger.

Tilrettelagte lesegrupper, med bruk av konkrete.

3-4 åringene: Barna øver på å bruke verbalt språk i konflikter og sette ord på følelser.

Barna har tilgang til alderstilpassede bøker og blir lest for i små og store grupper.

Barna blir kjent med rim og regler og kan leke med rytme og ordlyder i språket.

Barna får delta på samlinger og fellessamlinger der de dramatiserer og synger.

Barna blir oppmuntret til å gjenkjenne sin egen bokstav og navn.

Barna går på turer til biblioteket, og låner temaaktuelle bøker.

Tilrettelagte lesegrupper, med bruk av konkrete.

Trekke paralleller fra eventyr og andre historier og temaer inn i rolleleken.

Barna tilegner seg et godt kroppsspråk, de voksne er gode rollemodeller.

5 åringene: Barna blir kjent med skole forberedende aktiviteter (erfare skriftspråk, lese og skriveferdigheter).

Barna øver på å ta ordet, vente på tur og rekke opp hånden.

Barna oppmuntres til å gjenfortelle historier.

Barna lærer å høre rytmer og ordlyder i språket.

Barna deltar på barnehagetreff på tvers av barnehagene på Hvaler.

Barna tilegner seg et godt kroppsspråk, de voksne er gode rollemodeller.

Kropp, bevegelse, mat og helse:

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdighet, både på egenhånd og i samspill med andre. Barna er kroppslige individer som uttrykker seg gjennom kroppen. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler. Dette er av stor sosial betydning.

Godt kosthold og veksling mellom aktivitet og hvile er viktig for utviklingen av en sunn, velfungerende kropp. Variert fysisk aktivitet ute- og innendørs er av stor betydning for barns utvikling. Aktiv bruk av naturen og nærmiljøet gir barna mange muligheter og variasjon.

Personalet skal ta vare på barna helse og sikkerhet, og kunne utføre førstehjelp. Personalet legger opp til varierte aktiviteter og utfordringer for barna både inne og ute, gjennom hele året.

MÅL: Barna utvikler både finmotoriske og grovmotoriske ferdigheter, og får et positivt forhold til sin egen og andres kropp, sunn mat og helse.

1-2 åringene: Barna blir tilbudt et sunt og variert kosthold gjennom hele uken. Barna blir oppfordret til å smake på nye smaker.

Barna får gode erfaringer med uteliv til ulike årstider.

Barna får en positiv selvpåfatning gjennom kroppslig mestring, og videreutvikler seg motorisk.

Barna skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer.

Personalet bidrar til at barna kan tilegne seg gode vaner rundt kosthold, hygiene, aktivitet, måltider og hvile.

Barna lærer å bli glade i naturen og det å være ute i all slags vær.

3-4 åringene: Vi oppfordrer barna til å smake på ting.

Barna er med på å lage mat.

Vi legger opp til varierte aktiviteter og utfordringer både ute og inne.

Vi legger til rette for glede i naturen i all slags vær.

Utvikle gleden ved å bruke naturen og lære å ta vare på den og miljøet. Utvikle forståelse og respekt for andre ved å godta forskjeller og ulikheter.

Få kunnskaper om sin egen kropp, og la barna få forståelse av betydningen av et sunt kosthold.

Barna får trening i å bli selvstendige i toalett og i påkledningssituasjoner.

Finmotoriske aktiviteter.

4 åringene deltar på «lek i vann» i Fredrikstad.

5 åringene: Barna er ute på tur i skog og mark.

Barna får varierte kroppslige utfordringer ved ulike temaer og aktivitet dager.

Barna får et særlig ansvar i måltidsituasjoner, samt er med og arrangerer Restaurant day mm.

Barna deltar på «lek i vann» i Fredrikstad.

Kunst, kultur og kreativitet:

Gjennom dette fagområdet skal barna få ta i bruk fantasien, kreativ tenkning og skaperglede. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Personalet i barnehagen skal gi barna muligheter til å oppleve kunst og kultur, og til selv å kunne uttrykke seg estetisk.

MÅL: Barna skal få utfordre fantasien, kreativiteten og skaperglede. Barna får mulighet til å uttrykke seg estetisk.

1-2 åringene: Barna får prøve ulike materialer i formingsaktiviteter. Fokus på prosess og opplevelse.

Barna får leke og bli kjent med fargene.

Barna tar del i ulike musikkuttrykk og dans.

Barna deltar på ulike arrangementer i barnehagen.

Barn og ansatte leker og dramatiserer eventyr.

Barna maler med hender.

Barn blir kjent med enkelte musikkinstrumenter.

3-4 åringene: Barna skal ha mulighet til å oppleve skaperglede, ved å ta i bruk egen fantasi.

Barna bruker kroppen til å uttrykke seg gjennom dans og drama.

Barna blir kjent med hvordan ulike typer redskap og materiell brukes.

Barna besøker biblioteket og eventuelle utstillinger og teater i nærområdet.

Barna får kjennskap til primær og sekundærfarger.

5 åringene: Barna skal planlegge egne kunstuttrykk, materialvalg og teknikk.

Barna har formingsprosjekter i anledning høytider og andre markeringer.

Natur, miljø og teknologi:

Vi tilrettelegger for utetid hver dag. Ved å bruke naturen bevisst ønsker vi å gi barna et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider, og i all slags vær. Barnas opplevelser og interesser blir utgangspunkt for kunnskap. Gjennom arbeidet med dette fagområdet ønsker vi også å gi barna begynnende forståelse for samspillet i naturen, menneskets påvirkning og miljøvern. Fagområdet skal bidra til at barna blir kjent med, og får forståelse for biologisk mangfold, landskap, årstider og ulike værphenomen.

MÅL: Barn skal få en begynnende forståelse av betydningen bærekraftig utvikling. I dette inngår barns trygghet til naturen, og en forståelse for samspillet mellom mennesket og naturen.

1-2 åringene: Barna får oppleve gleden ved å ferdes i naturen og undre seg over naturens mangfoldighet, og få innsikt i natur, miljøvern og samspill i naturen.

Barna får erfaringer og kunnskap om dyr og planter.

Personalet tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger.

Personalet stimulerer barna til å oppleve med alle sansene, iaktta og undre seg over fenomener.

Vi bruker naturen rundt oss, og går på oppdagelsesturer.

Personalet og barna setter ord på det vi ser og opplever.

3-4 åringene: Barna får erfare hvordan teknologi kan brukes i lek og hverdagslivet.

Barn og voksne går på turer i nærmiljøet.

Personalet og barna samtaler om naturvern og samspill i naturen.

Barna går natursti.

Barna undrer seg med eksperimenter.

Barna går tur til bondegården.

Barna rir, og steller med dyra.

5 åringene: Barna får erfare hvordan teknologi kan brukes i lek og hverdagslivet.

Barna deltar i bruken av tekniske hjelpemidler som data, mobiltelefon, kopimaskin, foto og video.

Personalet og barna samtaler om naturvern og samspill i naturen.

Barna går natursti.

Barna undrer seg med eksperimenter.

Barna går tur til bondegården.

Barna rir, og steller med dyra.

Barna har tema fra jord til bord.

Barna lærer seg hvilke ressurser som finnes i naturen, og benytter dette i matlagning.

Antall, rom og form:

Barn er opptatt av tall og telling. De systematiserer, leter etter sammenhenger og utforsker rom og form. Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

MÅL: barna utvikler sin matematiske kompetanse gjennom lek, eksperimentering, sammenligning og hverdagsaktiviteter.

1-2 åringene: Barna blir kjent med geometriske former og figurer.

Barna teller sammen med personalet i forskjellige situasjoner, for eksempel måltid, garderobe og samling.

Barna blir kjent med eventyr, sanger, rim og regler.

3-4 åringene: Barna spiller ulike spill sammen med voksne og hverandre.

Barna erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse.

Barna deltar på matlagingen, måler opp ingredienser og dekker bordet.

Barna blir kjent med tallsymboler.

Barna teller sammen med personalet i forskjellige situasjoner, for eksempel på tur, måltid, garderobe og samling.

5 åringene: Barna får rebuser med tall og symboler.

Barna får erfaringer med mål som lengde, høyde, vekt, tyngde, volum, temperatur og tid.

Barna får en mengdeforståelse.

Barna deltar på matlagingen, måler opp ingredienser og dekker bordet.

Etikk, religion og filosofi:

Arbeid med dette fagområdet er med på å forme vår måte og oppfatte mennesker og verden på. Fagområdet vil være med på å prege våre verdier, normer og holdninger. Dette retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barna skal få kjennskap til markering av merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn representert i barna- foreldre og personalgruppen.

Mål: Barnehagen skal legge til rette for gode verdier, holdninger og forståelse for samfunnet vi lever i.

1-2 åringene: Barna blir introdusert for ulike høytider representert på barnets gruppe.

Personalet støtter barnet i å bli kjent med egne og andres grenser.

Personalet møter barnet med anerkjennelse og respekt, og tåler alle følelsesuttrykk.

Personalet hjelper barnet til å forstå og sette ord på egne følelser.

3-4 åringene: Barna oppfordres til undring over eksistensielle, etiske, religiøse og filosofiske spørsmål.

Barna og personal snakker om hvordan vi skal være mot hverandre. Hva betyr det å være en venn? Hvordan kan vi ta vare på hverandre? Hvordan skal vi ha det hos oss?

Barna øver på å sette ord på egne opplevelser og følelser.

5 åringene: Personalet skaper rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler.

Barna får erfaringer med religiøse høytider og andre kulturelle uttrykk.

Barna gis mulighet for å bli med på tur til kirken til påske.

Barna og personal snakker om hvordan vi skal være mot hverandre. Hva betyr det å være en venn? Hvordan kan vi ta vare på hverandre? Hvordan skal vi ha det hos oss?

Barna blir kjent med menneskerettigheter og barnekonvensjonen.

Nærmiljø og samfunn:

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barnehagen skal legge vekt på å styrke kunnskap om, og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Barna ulike erfaringer fra hjem, omgangskrets og reiser vil gi kunnskap om ulike samfunn.

Barna skal utvikle positive holdninger til miljøet de lever i, og barnehagen vil bruke nærmiljøets ressurser til gode opplevelser og læringsmuligheter tilpasset barnas forutsetninger og interesser.

Gjennom barns medvirkning i hverdagen ønsker vi å gi barna et tidlig innblikk i hva det vil si å være en del av demokratisk samfunn.

Mål: Barna skal bli glade i sitt nærmiljø, få interesse for å bli nysgjerrige på det utenfor hjemmet og barnehagen. Få erfaringer og oppleve at de er den av et fellesskap. Få forståelse for ulikheter i samfunnet og lære å vise respekt for andre.

1-2 åringene: Barna går turer i nærmiljøet.

Barna får erfaringer i naturen, i skogen og i trafikken.

Barna blir kjent med utforskning og gode erfaringer.

3-4 åringene: Barna går på tur i nærmiljøet, skogen, bibliotek og bondegård.

Barna får forebyggende opplæring og kjennskap til «trygg trafikk» og brannvern.

Barna drar på tur med minibussen.

5 åringene: Barna får et overordnet ansvar for å holde naturen ren.

Barna gjøre seg kjent med nærskolen sin, samt på barnehagetreff i de andre barnehagene.

Barna drar på tur med minibussen.

Barna drar på besøk til Dypedalsåsen.

Barna samler inn penger til et veldig formål.